

SEKS TESER OM TALENTUDVIKLING

- af Thomas Ginnerup-Nielsen

Ungdomsidræt – på grænsen mellem talentudvikling og foreningsvirksomhed

Talentudvikling er et begreb, som de fleste ungdomstrænere gerne vil lægge navn til. Ikke desto mindre er der meget stor forskel på, hvordan talentudvikling praktiseres i fx vesteuropæisk breddeidræt og østeuropæiske sportsskoler. Som træner i en foreningskultur som den danske, kan man ikke alene hellige sig talentudviklingen, idet en sportsforening er lige til for alle medlemmer. Man bliver som træner nødt til også at varetage sine foreningsforpligtigelser. Men foreningslivet står ikke i modsætning til talentudviklingen.

- Den dygtige talentudvikler forstår at gennemføre en optimal talentudvikling, uden at denne kommer i et modsætningsforhold til de krav, som en idrætsforening må kunne stille til sine trænere.

Se målet, før du ser midlet

En del trænere er mere bevidste om, hvilke øvelser de vil lave, og hvilket spil deres spillere skal spille, end de egentlig har gjort sig klart, hvad det hele skal ende med. Enhver talentudvikling skal starte med, at man ser på, hvilke evner man ønsker, at ens spillere skal have, når de bliver seniorer. Fra dette udgangspunkt kan man så gå baglæns og se på, hvad det er nødvendigt at undervise i.

Dette betyder, at den klassiske "hvornår-skal-spillerne-lære-dette-og-hint" liste kan skrotes. Man skal derimod hellere arbejde med en prioriteret liste over, hvad spillerne skal kunne, når de bliver seniorer. På denne liste kan man så se, hvad ens spillere mangler at lære, og hvad der er vigtigere end andet.

- Den dygtige talentudvikler kan analysere, hvilke evner en spiller på sigt skal besidde for at få succes på seniorniveau.

Ingen kan det hele – man skal tage trappen et trin ad gangen

Det er ikke ualmindeligt, at når der fx trænes driblinger, så gennemgås alle kendte retningsskift (cross-over, roll, mellem benene og bag om ryggen) en efter en til den samme træning. Dette gentages så til efterfølgende træninger. Det er optimistisk, hvis man regner med, at alle ens spillere med tiden vil mestre alle retningsskift. I virkeligheden kommer de fleste spillere kun til at mestre 1-2 former for retningsskift. I stedet for at forsøge at lære sin spillere det hele på en gang, bør man derfor lære dem de tekniske aspekter ved spillet et skridt af gangen. Når de så er kompetente i en

del, kan de gå videre til den næste. Det er bedre at have spillere, som er fantastiske til lidt – end gode til meget.

- Den dygtige talentudvikler kan skabe et naturligt flow i rækken af evner, som spillerne bliver undervist i. På den måde vil det ene emne automatisk afløse det andet, og forsvar og angreb vil blive trænet både hver for sig og integreret.

Talentudvikling handler om udvikling af ... talent

Man skal huske, at når man er talentudvikler, er ens arbejdsmedie talent. Man skal derfor altid bedømme sine spillere efter – ikke hvad de kan – men hvad de vil kunne. Man må være så kynisk, at man lægger sine kræfter der, hvor potentialet er størst. Dygtige ungdomsspillere bliver ikke nødvendigvis dygtige seniorspillere.

- Den dygtige talentudvikler kan se, hvilke spillere som på sigt vil blive dygtige seniorspillere.

Tro på det du underviser – ellers så glem det

Det der kendetegner den gode "underviser" er ikke så meget valget af ting, man underviser i, men evnen til at overføre kompetencer til eleverne/spillerne. En helt central del af at undervise bliver derfor, at man selv tror på det, man underviser i. Det lyder måske banalt, men man skal ikke undervise i noget, som man tror på, fordi man har lært det af én, som er en autoritet. Man skal først undervise i noget, når man

selv er overbevist om, at det er det rigtige. Det følger også herfra, at man ikke skal skifte ideerne ud hele tiden. Det tager år at udvikle sit syn på en sport, og den kan ikke skifte fra den ene dag til den anden.

- Den dygtige talentudvikler er den, som har forstået at analysere, formulere og ikke mindst begrunde, hvad han ønsker at lære sine spiller.

Udfordringer – mellem "fis og ballade" og "robot-træning"

Spilleren, som på sigt vil blive god, vil finde sin motivation for at træne i, at spilleren hele tiden bliver udfordret på sine evner. Et talent vil derfor synes en træning er sjov, hvis talentet føler, at talentet lærer noget og bliver udfordret på sine evner. Når træningen mere bærer præg af underholdning end undervisning, fjerner den sig fra talentudviklingen. Men undervisning og udfordring behøver ikke bestå i monotone gentagelser.

- Den dygtige talentudvikler kan skabe et varieret undervisningsmiljø, hvor der samtidig foregår en koncentreret og målbevidst træning.